

Zeeland

Het seizoen 2020 en weer tijd voor een jaarverslag voor de Kerkuilen Nieuwsbrief. Om meteen maar in huis te vallen twee mededelingen van huishoudelijke aard.

1. Dit is mijn laatste verslag voor de Kerkuilen Nieuwsbrief. Ben m.i.v. 1-jan-2021 gestopt als provinciaal coördinator. Het is aan de toekomstige coördinator om dit verder op te pakken.
2. Dit keer geen kerkuilen cijfers over Zeeland dan alleen de melding dat er zoals verwacht minder (-8%) aantal broedparen waren t.o.v. het recordjaar 2019. Toch het een na beste resultaat.

Deze keer laten we de controleurs spreken met hun ervaringen.

Ervaringen uit het veld van Bram Korteknie.

Het is nogal stil bij de KUWG Bevelanden.

Normaal gesproken ook geen activiteiten in de wintermaanden, maar toch nog is er in deze wintermaanden een kerkuilenkasten eigenaar bijgekomen in onze groep.

Half oktober kwam er een verzoek na een tip van Stichting Landschapsbeheer Zeeland om een kerkuilenkast op een fruitteeltbedrijf te plaatsen. Eerst ter plaatse even gekeken waar wij de kast zouden kunnen plaatsen, bij de loodsen leek mij geen optie omdat daar veel geluid geproduceerd wordt en buitenlampen aanwezig zijn. Maar er was een goede plaats in een plaatstalen overkapping geheel achterin aan de buitenrand van de boomgaard; leek mij zeer geschikt.

Met coördinator contact opgenomen en overleg gepleegd om een kast beschikbaar te stellen voor deze familie, de kast moest wel een beetje aangepast worden naar de situatie aldaar.

FOTO 1



Maatwerk nestkast met anti-marter scherm.

Foto: Hans Molenaar

Coordinator heeft zelf deze nieuwe kast thuis helemaal aangepast met een scharnierend inspectiedeurtje aan de voorkant met een houten losse doorvoer voor door de metalen wandplaat met een tevens een anti-marter scherm van een oude tv schotel.

Zie hierna het eindresultaat.

FOTO 2



Plaatsen van kerkuil nestkast.

Foto: Sabine van Overloop

Aanpassing nestkast.

Zoals eerder vermeld hebben we diverse nestkasten voorzien van nieuwe in/uitlooppijp t.b.v. het weren van de kauw.

Na de eerste controle belt controleur Jan dat er een nestkast is waar overlast/broedsel is van de kauw met het verzoek om de nestkast te voorzien van in/uitlooppijp nieuwe stijl. Afspraak gemaakt en eind juli met materiaal naar de bewuste locatie.

Daar aangekomen meldt Jan dat, bij zijn aankomst, er een kerkuil uit de nestkast was gevlogen. Voorzichtig gaan we de nestkast benaderen en openen.

De nestkast zit bijna vol met kauwen takken (nestmateriaal), er is nog een kleine ruimte over

voor de kerkuil. En, tot onze verbazing, liggen er 4 warme kerkuil eieren. Oke, wat nu. Normaliter snel nestkast weer dichtmaken en wegwezen. Maar, eventuele jonge kerkuilen hebben geen enkele ruimte over in de nestkast. Nu dat moeder kerkuil toch uit de nestkast is besluiten we om verder te gaan.

De eieren voorzichtig apart gehouden, nestkast schoongemaakt en in/uitlooppijp vervangen. Eieren weer bijeen in de nestkast op vers bodemmateriaal gelegd.

En nu maar hopen op een goede afloop.

Twee weken later, opnieuw controle, en de eileg is doorgedaan. Nu zijn er 7 eieren.

Uiteindelijk zijn in oktober 3 jonge kerkuilen geringd en uitgevloegen.

Ik wil maar zeggen, er zijn altijd eigenwijze kerkuilen die de bekende patronen en onze handleiding niet willen volgen.

Kauwen overlast!

De kauw is bij velen onder ons niet erg geliefd, zeker niet als ze ook gebruik maken van de kerkuil nestkasten. De reden hiervoor zijn niet duidelijk; we vinden koolmees, pimpelmees, kerkuil e.d. leuk maar als het om kauw of zwarte kraai gaat zijn deze uit de gratie. Zou dan toch de dominante zwarte kleur van invloed zijn?.

Over de jaren heen valt de overlast van deze soort wel mee, het is maar een paar procent van de nestkast wat ook gebruik wordt door de kauw. Toch zien we dit jaar een positieve verandering.

De kauw heeft maar een legsel per jaar, de kerkuil kan tot drie maal per jaar een legsel maken en de kerkuil is niet gebonden aan een vaste broedperiode in het jaar.

Dit geeft de kerkuil een voordeel t.o.v. de kauw.

In voorgaande jaren zagen we dat de nestkasten die door kauw was bezet nauwelijks gebruikt werden door de kerkuil. Het was meestal of de kauw of de kerkuil. Nu zien we dit jaar op twee plaatsen dat de kauw EN de kerkuil in de nestkast hebben gebroed. Kauw is niet zeker maar de kerkuil heeft op beide plaatsen jongen grootgebracht (zie voorgaande artikel).

De andere locatie was bij Hoek. Deze nestkast was al jaren alleen in gebruik door de kauw en geen aanwijzing dat de kerkuil hier ook aanwezig was.

De controleurs hebben dan ook na de eerste controle de aanwezigheid van de kauw gerapporteerd. Door onze gebruikte werkwijze zou deze nestkast niet meer gecontroleerd worden voor dit seizoen.

In augustus komt er een telefoontje van de nestkastbeheerder naar de coördinator. Er komt een raar geluid uit de nestkast.

Afspraak gemaakt en op bezoek gegaan. Nestkast voorzichtig geopend (gedeeltelijk bovendeksel) en zit ik op een kruin van een kerkuil te kijken, en ja zie er nog een.

Even terug naar de auto om de ringspullen te pakken. Intussen de nestkastbeheerder geïnformeerd over de stand van zaken en die ging meteen diverse familieleden bellen om te komen kijken.

Dacht ik met een paar volwassen kerkuilen te doen hebben blijken het 5 jonge kerkuilen te zijn, oudste was 55 dagen oud. Net op tijd om deze aanwinst nog te kunnen ringen. Met dank aan de familie voor de hulp (het vasthouden) bij het ringen.

Deze "samenwerking" tussen kauw en kerkuil is wel opvallend en hopelijk blijvend.

Met deze ervaring moet we toch gaan nadenken over onze werkwijze m.b.t. de controle nestkasten. Zal een aandachtspunt worden binnen de werkgroep.

Verslag opgemaakt door Hans Molenaar
Coördinator Kerkuilen Werkgroep Bevelanden en Zeeuws-Vlaanderen.